

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

***Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu
i fitosanitarne poslove***

Broj: 323/16-0301-1962/2

Podgorica, 25. jula 2016. godine

**UPUTSTVO ZA SPROVOĐENJE EPIZOOTIOLOŠKOG ISPITIVANJA
U SLUČAJU SUMNJE ILI POTVRĐENOG SLUČAJA BOLESTI
KVRGAVE KOŽE**

EPIZOOTIOLOŠKO ISPITIVANJE BOLESTI KVRGAVE KOŽE

Službeni veterinar – nadležan za određeno epizootiološko područje, dužan je da na osnovu prijave sprovede EPIZOOTIOLOŠKO ISPITIVANJE, u skladu sa članom 58 Zakona o veterinarstvu ("Službeni list CG", broj 30/12. i 48/15). Postupak se sprovodi u slučaju sumnje na prisustvo bolesti i/ili u slučaju potvrđivanja prisustva zarazne bolesti kvrgave kože.

Epizootiološko ispitivanje mora biti sprovedeno tako da se prikupe najmanje sljedeći podaci:

- 1) podaci o vlasniku gazdinstva, kao i ID broj gazdinstva, broj životinja na gazdinstvu, po vrstama;
- 2) vremenskom periodu u kojem je bolest kvrgave kože, mogla da bude prisutna na gazdinstvu prije postavljanja sumnje ili prijave bolesti;
- 3) mogućem izvoru virusa, bolesti kvrgave kože na gazdinstvu;
- 4) utvrđivanje i popis ostalih gazdinstava sa životinjama koje su sumnjive da su zaražene ili su mogle biti zaražene iz istoga izvora, odnosno životinja sa drugih gazdinstava koje su bile u kontaktu s životinjama iz zaraženog gazdinstva;
- 5) prisutnost i rasprostranjenost vektora bolesti - mogući izvori zaraze na sumnjivom ili zaraženom gazdinstvu;
- 6) kretanju životinja, ljudi, prevoznih sredstava sa ili na gazdinstvo, kao i načinu i putevima uklanjanja leševa, najmanje u posljednjih dva mjeseca.

Radi boljeg prikupljanja podataka tokom epizootiološkog ispitivanja kod pojave sumnje ili potvrđenog slučaja bolesti kvrgave kože goveda Uprava je izradila Epizootiološki upitnik.

U slučaju kada se potvrdi bolest kvrgave kože goveda, epizootiološko ispitivanje se obavezno sprovodi na svim gazdinstvima, koja su epizootiološki povezana (promet goveda zajednička ispaša i dugi slučajevi za koje se utvrdi da su životinje sa tih gazdinstava bile u kontaktu sa govedima sa zaraženog gazdinstva) sa ovim gazdinstvom ili stadom.

Napomena: Službeni veterinar je dužan da odmah nakon izvršenog epizootiološkog ispitivanja, popunjeni i potpisani Epizootiološki upitnik, zapisnik i rješenje o naloženim mjerama na gazdinstvu dostavi Upravi.

EPIZOOTIOLOŠKI UPITNIK
Bolest kvrgave kože (LSD)

Razlog sprovođenja epizootiološkog ispitivanja:

sumnja na LSD zbog pojave kliničkih znakova;

potvrđena pojava LSD;

drugo (navesti):

---

1) Opšti podaci o gazdinstvu na kojem se sprovodi epizootiološko ispitivanje

Ovlaštena veterinarska ambulanta:

Službeni veterinar (ime i prezime)

Datum sprovođenja epizootiološkog

ispitivanja: _____

Datum postavljanja sumnje na LSD-a: _____

Datum potvrde LSD-a: _____

Datum pretpostavljenog unošenja uzročnika bolesti kvrgave kože na gazdinstvu (prije postavljanja sumnje na bolest): _____

- Ime, prezime i adresa držaoca životinje: _____

ID Broj gazdinstva : _____

Veličina gazdinstva (ha ili drugo): _____

Geografski položaj gazdinstva _____

(navesti geografsku širinu i dužinu, nadmorsku visinu)

Podaci o mjestima ispaše životinja s gazdinstva, u posljednja dva mjeseca (navesti naziv i mjesto gdje se nalaze pašnjaci na kojima su životinje pasle, kao i mogućnost miješanja sa domaćim životinjama drugih vlasnika.):

---

2) **BROJ I KATEGORIJE ŽIVOTINJA NA GAZDINSTVU (SUMNJIVOM ILI ZARAŽENOM)**

	Objekt 1	Objekt 2	Objekt 3	Dvorište	Pašnjak	Drugo
Upisati broj životinja u objektu (komada)						
GOVEDA						
Tele – do 6 mjeseci - ♂ - ♀						
Junica – od 6 mjeseci do prvog telenja ili najkasnije do 3-će godine života						
June – od 6 do 14 mjeseci (♂)						
Bik – stariji od 14 mjeseci, namijenjen rasplodu						
Vo – kastrirani bik						
Krava – nakon 1. telenja do kraja života						
ostalo						

3) BROJ I KATEGORIJE GOVEDA NA SUMNJIVOM GAZDINSTVU, PO OBJEKTIMA

OBJEKT 1. (naziv objekta): _____

Vrsta životinja/kategorijska	Ukupan broj životinja u stadu	Broj životinja sumnjivih na LSD	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

OBJEKT 2. (naziv objekta): _____

Vrsta životinja/kategorijska	Ukupan broj životinja u stadu	Broj životinja sumnjivih na LSD	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

OBJEKT 3. (naziv objekta): _____

Vrsta životinja/kategorijska	Ukupan broj životinja u stadu	Broj životinja sumnjivih na LSD	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

PAŠNJAK

Vrsta životinja/kategorijska	Ukupan broj životinja u stadu	Broj životinja sumnjivih na LSD	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

DRUGO

Vrsta životinja/kategorijska	Ukupan broj životinja u stadu	Broj životinja sumnjivih na LSD	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

4) BROJ I KATEGORIJE GOVEDA NA ZARAŽENOM GAZDINSTVU, PO OBJEKTIMA

OBJEKT 1. (naziv objekta): _____

Vrsta životinja/kateggorija	Ukupan broj životinja u stadu	Broj oboljelih životinja (s kliničkim znacima)	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

OBJEKT 2. (naziv objekta): _____

Vrsta životinja/kateggorija	Ukupan broj životinja u stadu	Broj oboljelih životinja (s kliničkim znacima)	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

OBJEKT 3. (naziv objekta): _____

Vrsta životinja/kateggorija	Ukupan broj životinja u stadu	Broj oboljelih životinja (s kliničkim znacima)	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

PAŠNJAK

Vrsta životinja/kateggorija	Ukupan broj životinja u stadu	Broj oboljelih životinja (s kliničkim znacima)	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

DRUGO

Vrsta životinja/kateggorija	Ukupan broj životinja u stadu	Broj oboljelih životinja (s kliničkim znacima)	Uginulo	Usmrćeno životinja	Zaklano životinja	Utvrđeni broj pobačaja

5) DRUGI EPIZOOTIOLOŠKI PODACI

I	Opšti podaci o zaraženom gazdinstvu		<i>U dolje navedene rubrike podatke unositi zaokruživanjem ili upisivanjem ukoliko odgovor nije ponuđen</i>	
1.1	Ukupan broj - životinja kod kojih su se pojavili klinički znaci LSD-a			
1.2	Vrsta životinja pod 1.1	<u>Govedo:</u> a) Simentalac b) Smeđe govedo c) Sivo govedo d) Holštejn e) Istočno -frizijsko f) Buša g) Drugo (<i>navesti</i>)	Starosna kategorija: a) TELE b) JUNICA c) JUNE d) BIK e) VO f) KRAVA	Broj grla po starosnim kategorijama: a) _____ b) _____ c) _____ d) _____ e) _____ f) _____
1.3	Datum postavljanja sumnje na LSD-a			
1.4	Datum potvrde LSD-a			
1.5	Utvrdeni su klinički znaci bolesti	1.) Broj grla – _____ 2.) povišena tjelesna temperatura (TT °C) _____ 3.) Pojava čvorića i ulceracija na koži _____ (vrijeme primjećivanja ,broj, izgled, veličina i lokacija) _____ _____ 4.) Pojava edema _____ (izgled, veličina i lokacija) _____ _____ 5.) Uvećanje limfnih čvorova _____ (izgled, veličina i lokacija) _____ _____ 6.) Iscjedak iz oka, nosa _____ 7.) Pojava čvorića i ulcaracija na sluznicma nosne i usne šupljine: _____ 8.) Mlečnost: _____ (smanjena, znatno smanjena, prekid) 9.) HROMOST: _____ 10.) drugo		

II	Podaci o uzorcima i laboratorijskoj dijagnoastici	
	Uzorci krvi i nosnog brisa dostavljeni na laboratorijsku dijagnostiku	a) da b) ne
	Naziv laboratorije koja je izvršila dijagnostičko ispitivanje	
	Datum uzimanja uzoraka	
	Veterinarska ambulanta koja je izvršila uzorkovanje	
	Datum slanja uzoraka u laboratoriju	
III	Podaci o gazdinstvu	
	Da li preko gazdinstva prolazi put, željeznica, rijeka, potok ili dr.	a) ne b) da - put - željeznica - rijeka - potok - drugo (navesti) ....
	Da li se gazdinstvo nalazi u blizini javne saobraćajnice (put, željeznica), rijeke, potoka i dr.	c) ne d) da - put - željeznica - rijeka - potok - drugo (navesti) ....
IV	Osjemenjavanje životinja (VO):	
	Osjemenjavanje životinja vršeno je u posljednjih 30 dana	a) NE b) DA
	Datum posljednjeg VO	
	VO sprovela sljedeća veterinarska ambulanta	
	Ime i prezime lica koje je izvršilo VO	
	Porijeklo sjemena	
	Područja na kojima isto lice vrši VO	
V	Prirodni pripust	
	Prirodan pripust vršen u posljednjih 30 dana	a) NE b) DA
	Ime i broj rasplodnjaka	
	Vlasnik rasplodnjaka i mjesto boravka rasplodnjaka	
VI	Voda	
	Izvor obezbjeđivanja vodom životinja i ljudi na utvrđenom žarištu	a) vodovod b) bunar c) cisterna

		d) rijeka / potok / jezero e) drugo .....
VII	Opisati način odlaganja i postupanja sa stajnjakom i đubrivom	
VIII	Kretanje životinja - uvođenje životinja u stado	
	Datum (okvirni) uvođenja novih životinja u stado	
	Vrsta i broj životinja uvedenih u stado u posljednjih 6 mjeseci	a) govedo ..... b) divlji preživari ..... c) ovce/koze ..... d) drugo ..... (zaokruži) (upiši broj živ.)* * ukoliko je bilo uvođenja novih životinja u stado u posljednjih 6 mjeseci, brojeve ušnih markica navesti na posebnom listu papira i priložiti uz Upitnik
	Broj (brojevi) prateće veterinarske potvrde	
	Vrsta prevoznog sredstva kojim su životinje dopremane	
	Mjesto iz kog su životinje dovezene (navesti adresu)	
IX	Kretanje životinja - otpremanje životinja iz stada	
	Datum posljednjeg otpremanja (stavljanja u promet) životinja iz zaraženog stada	
	Vrsta i broj životinja otpremanih iz zaraženog stada u posljednjih 6 mjeseci	a) govedo ..... b) divlji preživari ..... c) ovce/koza ..... d) drugo ..... (zaokruži) (upiši broj živ.)*

		<i>* ukoliko je bilo uvođenih novih životinja u stado u posljednjih 30 dana, brojeve ušnih markica navesti na posebnom listu papira i priložiti uz upitnik</i>
	Broj (brojevi) prateće veterinarske potvrde	
	Vrsta prevoznog sredstva kojim su životinje otpremljene	
	Mjesto(mjesta) destinacije otpremanih životinja (navesti adresu)	
X	Prenosioci bolesti – Vektori	a) Da b) Ne
	Na gazdinstvu je sprovedeno entomološko istraživanje-vektora Hvatanje vektora : štalskih muva- (<i>Stomoxys calcitrans</i>); komaraca (<i>Culex mirificens</i> i <i>Aedes natrionus</i>); krpelja i drugih artropoda	a) Da b) Ne
XI	Dezinsekcija	a) Da b) Ne
	Datum zadnje dezinsekcije	
	Ko je izvršio dezinsekciju	
	Dezinsekcija je obavljena (kojim sredstvom)	
XII	Podaci o drugim štalskim objektima istog držaoca	a) DA b) NE
	Držalac posjeduje i druge objekte osim zaraženog/sumnjivog	e) govedo ..... f) divlji preživari ..... g) ovce/koze ..... h) drugo ..... (zaokruži) (upiši broj živ.)
	Na drugim gazdinstvima se nalaze sljedeće vrste i broj životinja	
	Druga gazdinstva istog vlasnika nalaze se na sljedećoj udaljenosti od zaraženog gazdinstva	
XIII	Kontaktna gazdinstva (koja se graniče sa zaraženim gazdinstvom)	1.) 2.)

		3.) 4.) ....
	Najbliža gazdinstva - nalaze se na udaljenosti	
XIV	Gazdinstva s kojih su životinje bile u kontaktu sa životinjama sa sumnjivog/zaraženog gazdinstva	
	Adrese gazdinstava	
	Nalaze se na sljedećoj udaljenosti	a) klanica papkara b) veći uzgoj drugih životinja ..... (navesti vrstu) c) obori za divlje životinje d) drugo .....
XV	U blizini zaraženog gazdinstva nalazi se:	
XVI	Blizina vodenih površina (tekućih, stajaćih) opisati	
XVII	HRANA ZA ŽIVOTINJE (vrsta , porijeklo, količina, udaljenost i način uskladištenja i čuvanja)	

XVIII	Na zaraženom gazdinstvu, urađene dezbarijere	1) DA 2) NE
XIX	Zaraženo gazdinstvo označeno – znakovima i trakama (zabrane kretanja i upozorenja)	1) DA 2) NE

Druge važne informacije i zapažanja vezana za razumjevanje pojave infekcije virusom bolesti kvrgave kože i eradikaciju bolesti kvrgave kože:

Mjesto:

Potpis i faksimil službenog veterinara

Datum:

Broj zapisnika:

M.P.